

دستورالعمل های مرتبط با طرح تحول سلامت دهان و دندان

طرح دهان و دندان عاری از پوسیدگی پایه ششم و هفتم

شماره:
تاریخ:
پیوست:

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

توافقنامه

طرح "دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی"

با توجه به آغاز سال تحصیلی جدید (۹۷-۹۸) و ضرورت تداوم اجرای برنامه کشوری ارتقای سلامت دهان و دندان دانش آموزان ابتدایی و نظر به این که مقرر است طرح "دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی" در سال تحصیلی جاری اجرا گردد. پیرو هماهنگی های به عمل آمده فیما بین اداره سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دفتر سلامت و تندرستی وزارت آموزش و پرورش، به پیوست دستورالعمل اجرایی طرح مذکور ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید موضوع را با حساسیت پیگیری و اقدامات لازم را مبذول نمایند.

دکتر حمید صمد زاده

مشاور معاون بهداشت و رئیس اداره بهداشت
دهان و دندان وزارت بهداشت، درمان و آموزش
پزشکی

دکتر حسن ضیا الدینی

مدیر کل دفتر سلامت و تندرستی معاونت تربیت
بدنی و سلامت وزارت آموزش و پرورش

دستورالعمل اجرایی طرح "دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی"

در راستای اجرای برنامه کشوری ارتقای سلامت دهان و دندان دانش آموزان ابتدایی، و با عنایت به اجرای طرح "دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی" در سال تحصیلی جدید (۹۸-۹۷)، و با استناد به توافق نامه فی مابین وزارت آموزش و پرورش و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، دستورالعمل اجرایی طرح "دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی" به شرح ذیل می باشد:

هدف کلی :

ارتقای سطح سلامت دهان و دندان دانش آموزان پایه ششم ابتدایی

اهداف اختصاصی :

- ✓ ارتقای سطح آگاهی دانش آموزان در زمینه سلامت دهان و دندان
 - ✓ افزایش تعداد دانش آموزان پایه ششم ابتدایی که بر اساس بسته خدمتی تعریف شده فاقد مشکل دهان و دندان شده اند.
 - ✓ ارائه خدمات سلامت دهان و دندان (معاینه دهان و دندان، انجام وارنیش فلورایدتراپی، فیشورسیلانت، ترمیم، کشیدن دندان، پالپوتومی و درمان پالپ زنده، جرمگیری و بروساز) به دانش آموزان پایه ششم ابتدایی
- تعهدات مشترک براساس توافق نامه اجرایی همکاری های مشترک برنامه سلامت دهان و دندان دانش آموزان بین وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و وزارت آموزش و پرورش مورخ ۱۳۹۳/۱۲/۲۰

۱. تشکیل ستاد استان و شهرستان:
 - یادآور می گردد که کلیه برنامه ریزی ها و فعالیت های برنامه بایستی به طور مشترک در قالب جلسات ستادی استان و شهرستان و با هماهنگی و همکاری اعضای بهداشت و درمان و آموزش و پرورش صورت پذیرد.
۲. انجام هماهنگی های درون بخش و برون بخش
۳. برگزاری جلسات منظم ستاد استان و شهرستان به همراه تهیه صورتجلسه مربوطه
۴. تبادل اطلاعات مورد نیاز برای برنامه ریزی و مدیریت ارائه مطلوب خدمات سلامت دهان و دندان به دانش آموزان
۵. برنامه ریزی جهت اجرایی شدن طرح "دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی"
۶. برگزاری جلسات توجیهی و آموزشی برای افراد اجرایی درگیر در برنامه (لازم به ذکر است مدارسی که مراقب سلامت ندارند مجری برنامه سلامت دهان و دندان از طرف مدیر معرفی و آموزش های لازم دریافت نماید.)
۷. برگزاری جلسات توجیهی و آموزشی والدین
۸. آموزش بهداشت دهان و دندان به دانش آموزان
۹. ارزشیابی آموزش های داده شده (تعیین میزان افزایش آگاهی)
۱۰. توزیع و جمع آوری رضایت نامه والدین
۱۱. انجام معاینات غربالگری و ارائه خدمت وارنیش فلورایدتراپی به دانش آموزان و ثبت این خدمات در سامانه

۱۲. تکمیل فرم های دستورالعمل اجرایی برنامه

۱۳. نظارت بر عملکرد ارائه دهنده خدمت در مدرسه، ارائه تاییدیه عملکرد با امضای گواهی مربوطه توسط مدیر مدرسه

۱۴. ارجاع دانش آموزان نیازمند خدمت دهان و دندان به مراکز دندانپزشکی:

- دانش آموزان ارجاع شده می توانند به مراکز دندانپزشکی تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا مراکز دندانپزشکی خصوصی برای دریافت خدمات مورد نیاز خود، مراجعه کنند.
- دانش آموزان شهری بی بضاعت می توانند به صورت رایگان در مراکز دندانپزشکی تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در قالب بسته خدمتی مراکز مذکور، از خدمات مورد نیاز که برای آنان اعلام شده است، بهره مند شوند.

۱۵. ثبت خدمات دندانپزشکی ارائه شده به دانش آموزان در مراکز در سامانه

۱۶. در اختیار قرار دادن نتیجه معاینات دهان و دندان و آمار خدمات سلامت دهان و دندان ارائه شده برای این گروه از دانش آموزان از طرف ارائه دهندگان خدمت در زیر مجموعه معاونت بهداشت به مجریان طرح مذکور در زیر مجموعه وزارت آموزش و پرورش

۱۷. انجام پایش و نظارت منظم و مستمر بر روند اجرای برنامه

۱۸. تهیه گزارش آمار عملکرد از ارائه خدمات سطح یک و دو ارائه شده

۱۹. نکات قابل توجه در خصوص طرح "دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه ششم ابتدایی":

- دهان و دندان عاری از پوسیدگی شامل اجرای دقیق بسته سطح دوم سلامت دهان و دندان می باشد. بدین معنی که دندان های عفونی شیری، کشیده شود - دندان های پوسیده دایمی پر شود و دندان های دایمی پوسیده که به عصب رسیده و قابل نگهداری می باشد، پالپوتومی و یا درمان پالپ زنده و پانسمان صورت پذیرد.
- قابل ذکر می باشد عصب کشی دندان در بسته خدمتی نمی باشد.
- بنابراین دهان و دندان عاری از پوسیدگی، به فردی اطلاق می شود که در دهان فرد دندان پوسیده یا عفونی وجود نداشته باشد.
- ارائه خدمات سلامت دهان و دندان به دانش آموزان براساس بسته خدمتی ذکر شده، در روستاها و شهرهای زیر بیست هزار نفر در قالب تفاهم نامه برنامه پزشک خانواده و بیمه روستایی، رایگان انجام می شود.
- تشخیص دانش آموزان شهری بی بضاعت برای دریافت خدمات رایگان، به عهده معاونت محترم بهداشتی می باشد و لازم است ارایه خدمات جهت اقدام بعدی در سامانه حتماً ثبت گردد.

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۲۷۱۴/۰۰/۵۳۰۰
تاریخ: ۱۳۹۷/۰۲/۲۴
پیوست: ندارد

**معاون محترم بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی
درمانی ...**

موضوع: دهان و دندان عاری از پوسیدگی دندان دانش آموزان پایه ششم ابتدایی

با سلام و احترام

در راستای اجرای طرح ارتقاء سلامت دهان و دندان دانش آموزان ، نظر به این که در سال جاری یکی از برنامه های مهم و اولویت دار این حوزه، دهان و دندان عاری از پوسیدگی دندان دانش آموزان پایه ششم ابتدایی می باشد. لذا در صورت عدم توانایی پرداخت هزینه های دندان پزشکی، جهت افراد بی بضاعت به شرط ثبت اطلاعات در سامانه به منظور تسهیل در روند اجرا ارائه خدمات دهان و دندان به این گروه سنی رایگان صورت پذیرد.

دکتر علیرضا رئیسی
معاون بهداشت

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

شماره: ۲۲۹۳/۰۰-۵۳۰۰
تاریخ: ۱۳۹۸/۰۲/۱۸
پیوست: ندارد

معاون محترم بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: اجرای دقیق طرح دهان و دندان عاری از پوسیدگی مدارس ابتدایی با اولویت پایه ششم در سال جاری

با سلام و احترام

با عنایت به برگزاری مراسم دهان و دندان عاری از پوسیدگی مدارس ابتدایی در استان اردبیل شهرستان نمین که با حضور مقام عالی وزارت در تاریخ ۹۸/۰۲/۱۴ صورت پذیرفت، همان گونه که در این برنامه تأکید گردید یکی از اولویت های مهم این حوزه معاونت در سال جاری گسترش اجرای طرح دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان ابتدایی با اولویت پایه ششم می باشد که انتظار داریم با جدیت در سطح معاونت ها پیگیری و در هر ماه شاهد اجرای این چنین برنامه هایی در سطح دانشگاه و دانشکده ها باشیم. مقتضی است دستور فرمایید همکاران مرتبط نسبت به اجرای دقیق و به موقع طرح با هماهنگی اداره بهداشت دهان و دندان این حوزه معاونت اقدام نمایند.

دکتر علیرضا رئیسی
معاون بهداشت

شماره ۵۳۱۶/۵۲۸۴
تاریخ ۱۳۹۸/۰۴/۰۵
واریز

معاون محترم بهداشت دانشگاه / دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی ...

موضوع: اجرای طرح دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه هفتم سال تحصیلی ۹۸-۹۹

با سلام و احترام

در راستای اجرا و تداوم برنامه کشوری ارتقای سلامت دهان و دندان دانش آموزان ابتدایی در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ و با توجه به مراسم اختتامیه "طرح عاری از پوسیدگی دانش آموزان ابتدایی" در استان اردبیل و تاکید مقام محترم وزارت و همچنین معاون محترم بهداشت به اهمیت و تعمیم این برنامه به کل کشور به پیوست مکاتبات مقام عالی وزارت، معاون محترم بهداشت و دستورالعمل اجرایی "طرح دهان و دندان عاری از پوسیدگی دندان دانش آموزان پایه هفتم دوره متوسطه اول" که به زیر مجموعه تابعه وزارت آموزش و پرورش ابلاغ گردیده برای استحضار و اقدام مقتضی ارسال می گردد. خواهشمند است دستور فرمایید با عنایت به ضرورت اجرای این برنامه با شروع ثبت نام دانش آموزان این پایه تحصیلی و صدور گواهی دهان و دندان عاری از پوسیدگی، در اسرع وقت هماهنگی لازم و اقدام عاجل صورت پذیرد.

دکتر حمید صمدزاده
مشاور معاون بهداشت و رئیس
اداره دهان و دندان

دستورالعمل اجرایی طرح دهان و دندان عاری از پوسیدگی دندان دانش آموزان پایه هفتم دوره متوسطه اول

هدف کلی : ارتقای سلامت دهان و دندان دانش آموزان پایه هفتم دوره متوسطه اول

اهداف اختصاصی :

- ارتقای سطح آگاهی دانش آموزان پایه هفتم دوره متوسطه اول در زمینه سلامت دهان و دندان.
- افزایش تعداد دانش آموزان پایه هفتم دوره متوسطه اول که بر اساس بسته خدمتی تعریف شده فاقد مشکل دهان و دندان شده اند.

- ارائه خدمات سلامت دهان و دندان (معاینه دهان و دندان ، فیشورسیلانت ، ترمیم ، کشیدن دندان ، پالپوتومی و درمان پالپ زنده ، جرمگیری و بروساژ) به دانش آموزان پایه هفتم دوره متوسطه اول.

تعهدات مشترک بر اساس توافقنامه اجرایی همکاری های مشترک برنامه سلامت دهان و دندان دانش آموزان بین وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی و وزارت آموزش و پرورش مورخ ۹۳/۱۲/۲۰

۱- تشکیل ستاد استان و شهرستان:

یادآور می گردد که کلیه برنامه ریزی ها و فعالیت های برنامه بایستی به طور مشترک در قالب جلسات ستادی استان و شهرستان و با هماهنگی و همکاری اعضای بهداشت و درمان و آموزش و پرورش صورت پذیرد.

لازم به ذکر است ۳۰۰۰ واحد دندانپزشکی از مراکز بهداشتی تحت پوشش وزارت بهداشت ، درمان و آموزش پزشکی آماده خدمت به دانش آموزان این پایه می باشند.

۲- انجام هماهنگی های درون بخش و برون بخش

۳- برگزاری جلسات منظم ستاد استان و شهرستان به همراه تهیه صورتجلسه مربوطه

- ۴- تبادل اطلاعات مورد نیاز برای برنامه ریزی و مدیریت ارائه مطلوب خدمات سلامت دهان و دندان به دانش آموزان
- ۵- برنامه ریزی جهت اجرایی شدن طرح "دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه هفتم دوره متوسطه اول"
- ۶- برگزاری جلسات توجیهی و آموزشی برای افراد اجرایی درگیر در برنامه (لازم به ذکر است مدارس که مراقب سلامت ندارند مجری برنامه سلامت دهان و دندان از طرف مدیر معرفی و آموزش های لازم دریافت نمایند.)
- ۷- برگزاری جلسات توجیهی و آموزشی والدین
- ۸- آموزش بهداشت دهان و دندان به دانش آموزان با هماهنگی مراکز بهداشتی - درمانی تحت پوشش دانشگاه های علوم پزشکی استان
- ۹- ارزشیابی آموزش های داده شده (تعیین میزان افزایش آگاهی)
- ۱۰- تاییدیه عملکرد با امضای گواهی مربوطه توسط مدیر مدرسه
- ۱۱- ارجاع دانش آموزان به مراکز بهداشتی - درمانی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی و یا طبق نظر والدین به مراکز خصوصی دندانپزشکی
- a. دانش آموزان ارجاع شده می توانند به مراکز دندانپزشکی تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و یا مراکز دندانپزشکی خصوصی برای دریافت خدمات مورد نیاز خود، مراجعه کنند و پس از تکمیل خدمات برگه عاری از پوسیدگی دندان را دریافت و به مدرسه ارائه نمایند.
- b. دانش آموزان شهری بی بضاعت می توانند به صورت رایگان در مراکز دندانپزشکی تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، در قالب بسته خدمتی مراکز مذکور، از خدمات مورد نیاز که برای آنان اعلام شده است، بهره مند شوند.
- ۱۲- ثبت خدمات دندانپزشکی ارائه شده به دانش آموزان در مراکز تحت پوشش وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سامانه دانش آموزانی هم که به مراکز خصوصی مراجعه نموده اند می توانند جهت درج اطلاعاتشان در سامانه مذکور به این مراکز مراجعه نمایند.
- ۱۳- در اختیار قرار دادن نتیجه معاینات دهان و دندان و آمار خدمات سلامت دهان و دندان ارائه شده برای این گروه از دانش آموزان از طرف ارائه دهندگان خدمت در زیر مجموعه معاونت بهداشت به مجریان طرح مذکور در زیر مجموعه وزارت آموزش و پرورش

- ۱۴- انجام پایش و نظارت منظم و مستمر بر روند اجرای برنامه
- ۱۵- تهیه گزارش آمار عملکرد از ارائه خدمات سطح یک و دو ارائه شده
- ۱۶- نکات قابل توجه در خصوص طرح "دهان و دندان عاری از پوسیدگی دانش آموزان پایه هفتم دوره متوسطه اول":

الف - دهان و دندان عاری از پوسیدگی شامل اجرای دقیق بسته سطح دوم سلامت دهان و دندان می باشد. بدین معنی که دندان های عفونی شیری، کشیده شود - دندان های پوسیده دایمی پر شود و دندان های دایمی پوسیده که به عصب رسیده و قابل نگهداری می باشد، پالپوتومی و یا درمان پالپ زنده و پانسمان صورت پذیرد.

ب - قابل ذکر می باشد عصب کشی دندان در بسته خدمتی نمی باشد.

ج - بنابراین دهان و دندان عاری از پوسیدگی، به فردی اطلاق می شود که در دهان فرد دندان پوسیده یا عفونی وجود نداشته باشد.

د - ارائه خدمات سلامت دهان و دندان به دانش آموزان براساس بسته خدمتی ذکر شده، در روستاها و شهرهای زیر بیست هزار نفر در قالب تفاهم نامه برنامه پزشک خانواده و بیمه روستایی، رایگان انجام می شود.

ه - تشخیص دانش آموزان شهری بی بضاعت برای دریافت خدمات رایگان، به عهده معاونت محترم بهداشتی می باشد و لازم است ارایه خدمات جهت اقدام بعدی در سامانه حتماً ثبت گردد.

-مسئولیت حسن اجرای خدمات سلامت دهان و دندان در کلیه واحدهای بهداشتی درمانی بر عهده معاونت بهداشتی می باشد لازم به ذکر است معاونت بهداشتی به منظور برنامه ریزی، اجرا، نظارت، پایش و پشتیبانی، نسبت به تشکیل کمیته ای با حضور رئیس دانشکده دندانپزشکی، کارشناس مسئول بهداشت دهان و دندان اقدام نماید.

دانشگاه/دانشکده علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهر/شهرستان/روستا

گواهی "دهان و دندان عاری از پوسیدگی"

مدیر محترم مدرسه

با سلام و احترام

گواهی می گردد که دانش آموز پایه ابتدایی، خانم / آقا فرزند ، به شماره کد ملی خدمات دندانپزشکی مورد نیاز خود را در قالب بسته خدمتی سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی دریافت کرده است و در حال حاضر دارای دهان و دندان عاری از پوسیدگی می باشد. ضمن تشکر از والدین محترم که به رفع مشکل دهان و دندان فرزند خود اهمیت داده و تا به ثمر رسیدن آن پیگیری لازم را نموده اند، امید است نامبرده با رعایت بهداشت دهان و دندان، استفاده از رژیم غذایی مناسب، بهره مند شدن از خدمات پیشگیری اولیه و مراجعه به دندانپزشک برای معاینات دوره ای، همچنان دهان خود را در وضعیت عاری از پوسیدگی حفظ نماید.

تاریخ تکمیل فرم "نام و نام خانوادگی" ارائه دهنده خدمت

"مهر و امضا" دندانپزشک

"نام و مهر" مرکز خدمات جامع سلامت

جناب آقای پنهانی
وزیر محترم آموزش و پرورش

با سلام و احترام؛

همان گونه که مستحضرید طرح موفق و گسترده‌ای با همکاری مشترک وزارت آموزش و پرورش و وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی در سطح مدارس ابتدایی کشور در شهر و روستا به اجرا در آمد که در این راستا بیش از ۷/۰۰۰/۰۰۰ دانش آموز مقطع ابتدایی سالانه دو نوبت خدمت واریش، فلوراید دریافت نمودند و بیش از ۴/۰۰۰/۰۰۰ خدمت ترمیمی و فیشور سیلانت برای این افراد صورت پذیرفت، در ادامه روند خدمت رسانی به این عزیزان در سال تحصیلی ۹۸ - ۹۷ برنامه دهان و دندان عاری از پوسیدگی برای دانش آموزان پایه ششم ابتدایی نیز به اجرا در آمد که یکی از دستاوردهای اجرای طرح مذکور جشن دهان و دندان عاری از پوسیدگی کل دانش آموزان ابتدایی شهرستان نمین، در استان اردبیل بود که در تاریخ ۱۳۹۸/۰۲/۱۴ برگزار گردید. نظر به این که اجرای این طرح نتایج بسیار موثری در سلامت دهان و دندان دانش آموزان در پی خواهد داشت و با توجه به اقدامات موثری که در این خصوص صورت پذیرفته خواهشمند است دستور فرمائید ترتیبی اتخاذ گردد تا این موضوع در ذرابط ثبت نام دانش آموزان دوره اول آموزش متوسطه پایه هفتم نیز قرار گیرد.

دکتر مهدی نمکی

۸۰۴۹۴
۹۸/۳/۱۳

جمهوری اسلامی ایران
وزارت آموزش و پرورش
سازمان تربیت بدنی و سلامت

پایه ششم

شماره: ۵۰۳۳۲

تاریخ: ۱۳۹۸/۰۳/۲۹

مدیر کل محترم آموزش و پرورش استان

با سلام واحترام

بدنبال اجرای موفق طرح عاری از پوسیدگی دندان پایه ششم ابتدایی در سال تحصیلی گذشته و با استناد به توافقنامه همکاریهای مشترک برنامه سلامت دهان و دندان به شماره ۲۸۵۹۰ مورخ ۱۳۹۴/۲/۲۳ که به امضای وزرای محترم آموزش و پرورش و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده است که از دستاورد های این اقدامات کاهش شاخص پوسیدگی دندان ۲/۰۹ به ۱/۸۴ در دانش آموزان ۱۲ ساله ایرانی می باشد و بنا به درخواست وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (نامه شماره ۱۰۰/۳۱۲ مورخ ۱۳۹۸/۳/۱۱ پیوست) طرح دهان و دندان عاری از پوسیدگی پایه هفتم دوره متوسطه اول در سال تحصیلی ۹۸-۹۹ به مرحله اجرا گذارده می شود. لذا پیرو هماهنگی های بعمل آمده فیما بین اداره سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و دفتر سلامت و تندرستی وزارت متبوع در اجرای بهینه طرح مذکور مطابق با دستورالعمل پیوست مقتضی است دستور فرمایید با همکاری دانشگاه علوم پزشکی هماهنگی های لازم را جهت استفاده دانش آموزان مشمول از خدمات دندانپزشکی و اخذ برگه عاری از پوسیدگی دندان از مراکز بهداشتی - درمانی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی استان یا مطابق با نظر والدین از مراکز خصوصی دریافت و به مدرسه محل مراکز بهداشتی تحت پوشش دانشگاه علوم پزشکی استان یا مطابق با نظر والدین از مراکز خصوصی دریافت و به مدرسه محل تحصیل ارائه نمایند. در غیر اینصورت با توجه به فعالیت مراکز بهداشتی مذکور تا پایان آذرماه ۹۸ دانش آموزانی که به هر دلیل خدمات مورد نظر را دریافت ننموده اند می بایست برگه عاری از پوسیدگی دندان را تا قبل از انقضای مهلت یادشده به مدرسه محل تحصیل تحویل نمایند.

مهرزاد حمیدی
معاون تربیت بدنی و سلامت